

Bruxelles, 14 februarie 2023
(OR. en)

6289/23

COH 18
CLIMA 68
ENER 72
ENV 121
SOC 92
FIN 168

REZULTATUL LUCRĂRILOR

Sursă:	Secretariatul General al Consiliului
Data:	14 februarie 2023
Destinatar:	Delegațiile
Nr. doc. ant.:	5884/23
Subiect:	Raportul special 22/2022 al Curții de Conturi Europene Sprijinul UE pentru regiunile carbonifere: Accent limitat pe tranziția socioeconomică și energetică – Concluziile Consiliului (14.2.2023)

În anexă, se pun la dispoziția delegațiilor concluziile Consiliului privind Raportul special 22/2022 al Curții de Conturi Europene intitulat „Sprijinul UE pentru regiunile carbonifere: Accent limitat pe tranziția socioeconomică și energetică”, aprobate de Consiliu (Afaceri Economice și Financiare) în cadrul celei de a 3931-a reuniuni a sale din 14 februarie 2023.

CONCLUZIILE CONSILIULUI

privind Raportul special 22/2022: „Sprijinul UE pentru regiunile carbonifere – Accent limitat pe tranziția socioeconomică și energetică”

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE:

- (1) SALUTĂ Raportul special 22/2022 al Curții de Conturi Europene (denumită în continuare „Curtea”), precum și răspunsurile Comisiei la raport;
- (2) CONSTATĂ că auditul Curții a examinat dacă sprijinul acordat de UE în perioada 2014-2020 din Fondul social european (FSE), Fondul european de dezvoltare regională (FEDR) și Fondul de coeziune pentru un eșantion de șapte regiuni carbonifere din UE a contribuit în mod eficace la tranziția lor socioeconomică și energetică. Curtea s-a concentrat pe următoarele aspecte:
 - dacă lucrătorii disponibilizați din industriile conexe sectorului cărbunelui au beneficiat de formare profesională și asistență corespunzătoare;
 - dacă statele membre, împreună cu Comisia, au identificat nevoile de dezvoltare socioeconomică și au direcționat fondurile în consecință și
 - dacă emisiile de gaze cu efect de seră generate de sectorul cărbunelui termic s-au redus odată cu scăderea producției de cărbune termic în UE;
- (3) RECUNOAȘTE că rezultatele obținute și recomandările formulate în urma acestui audit urmăresc să contribuie la o punere în aplicare eficientă și rentabilă a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ), ca parte a Pactului verde european;

(4) IA ACT de constatări raportului, în special de următoarele:

- lucrătorii disponibilizați din sectorul cărbunelui au putut beneficia de formare profesională finanțată de UE, dar nu sunt disponibile date privind participarea;
- regiunile carbonifere selectate au utilizat fonduri ale UE pentru coeziunea teritorială cu un accent limitat pe tranziția socioeconomică și energetică;
- până la data raportului, sprijinul acordat de UE regiunilor carbonifere a pus un accent limitat și a avut un impact restrâns asupra creării de locuri de muncă și a tranziției energetice;
- în pofida progreselor de ansamblu, cărbunele rămâne o sursă semnificativă de emisii de gaze cu efect de seră în unele state membre;
- raportarea emisiilor de metan provenite de la minele închise sau abandonate nu a fost suficient de fiabilă și nici suficient de mult solicitată;

(5) SUBLINIAZĂ provocările cu care se confruntă statele membre în ceea ce privește utilizarea eficace a FTJ pentru a atenua costurile socioeconomice și de mediu ale tranziției, având în vedere orizontul de timp limitat al resurselor NextGenerationEU ale fondului și războiul de agresiune în curs al Rusiei împotriva Ucrainei; prin urmare, INVITĂ Comisia să coopereze îndeaproape cu statele membre și să le sprijine în permanență în punerea în aplicare a investițiilor relevante, inclusiv a unor mari proiecte de transformare;

- (6) ÎMPĂRTĂȘEȘTE opinia exprimată de Comisie în răspunsurile sale cu privire la constatările și recomandările incluse în raportul Curții, în special cu privire la următoarele:
- „tranziția socioeconomică și energetică” a regiunilor carbonifere nu a constituit un obiectiv specific al cadrului juridic care stă la baza fondurilor politicii de coeziune pentru perioada 2014-2020, iar statele membre nu aveau obligația de a aplica un anumit tratament regiunilor carbonifere la momentul negocierii programelor pentru perioada 2014-2020;
 - nu sunt disponibile date privind lucrătorii din sectorul cărbunelui care au fost disponibilizați și care au participat la cursuri finanțate de UE, deoarece nu exista nicio cerință legală de a colecta date privind participarea pentru acest grup anume;
 - în cadrul perioadei de programare 2021-2027, programarea Mecanismului pentru o tranziție justă și a pilonului FTJ al acestuia țin seama pe deplin de nevoile regiunilor cu un consum ridicat de cărbune, turbă și șisturi bituminoase, precum și ale regiunilor cu emisii ridicate de dioxid de carbon;
 - în urma invaziei Ucrainei de către Rusia în februarie 2022, Comisia a recunoscut că, pe termen scurt, statele membre ar putea fi nevoite să mărească consumul de cărbune înainte de a trece la surse regenerabile de energie pentru a reduce dependența de combustibilii fosili rusești, cu condiția respectării obiectivelor în materie de climă și energie fixate pentru 2030;
 - deși recunoaște meritul măsurilor pe termen scurt, Comisia a solicitat, de asemenea, accelerarea tranziției UE către surse regenerabile de energie ca modalitate de a reduce rapid importurile, îndeplinind în același timp obiectivele în materie de energie și climă pentru 2030 și 2050;

(7) IA ACT de recomandările Curții și INVITĂ Comisia:

- să verifice dacă statele membre utilizează resursele FTJ în mod eficace și eficient pentru a atenua impactul socioeconomic al tranziției către neutralitatea climatică în regiunile cu un consum ridicat de cărbune și cu emisii ridicate de dioxid de carbon, atunci când aprobă planurile și programele teritoriale pentru o tranziție justă care nu au fost încă prezentate, precum și atunci când aprobă modificările planurilor și programelor pentru o tranziție justă și atunci când monitorizează și raportează cu privire la punerea lor în aplicare;
 - să partajeze bune practici în ceea ce privește măsurarea și gestionarea emisiilor de metan provenite de la minele închise sau abandonate.
-